

SKILL ENHANCEMENT COURSES

SYLLABUS FOR THE **SUBJECT: PUNJABI**

for the award of the Degree in
BACHELOR OF ARTS/ BACHELOR OF SCIENCE/HONOURS

(Offered under 4-year UG Degree Programme)

(Credit Based Grading System)
under NEP 2020

Batch: 2025–29

GURU NANAK DEV UNIVERSITY AMRITSAR

Note: (i) Copy rights are reserved.

Nobody is allowed to modify/ publish/ print it in any form.
Defaulters will be prosecuted.

(ii) Syllabi are subject to change at the discretion of the authority.
Please visit the University website from time to time.

Skill Enhancement Courses in Punjabi
(CBGS) (under NEP 2020) (Batch 2025-29)

**SCHEME
SKILL ENHANCEMENT COURSES
PUNJABI**

SEC-I				
Sr. No.	Course Code	Course Title	Credits L-T-P	Total Marks
1.	PBS 101	ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਪੀਅੰਤਰਨ : ਗੁਰਮੁਖੀ-ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ	3-0-0	75
OR				
2.	PBS 102	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ	3-0-0	75
SEC-II				
3.	PBS 201	ਅਨੁਵਾਦ : ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ	3-0-0	75
OR				
4.	PBS 202	ਕੌਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਸ਼ਕਾਰੀ	3-0-0	75
SEC-III				
5.	PBS 301	ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਨ	3-0-0	75

SKILL ENHANCEMENT COURSES

PUNJABI

(SEC-I)

PBS 101 : ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਪੀਅੰਤਰਨ : ਗੁਰਮੁਖੀ-ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ

Time: 03 Hours

**L-T-P
Credit : 3-0-0
Marks : 75**

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਦੋ

ਲਿਪੀ ਦੀ ਸਮਝ, ਵਰਣਮਾਲਾ, ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ, ਉਚਾਰਨ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ, ਇਜ਼ਾਫ਼ਤ, ਅਤਫ਼, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ, ਵਾਕ ਪੂਰੇ ਕਰੋ ਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਵਚਨ, ਲਿੰਗ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਵਾਕੰਸ਼

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਰਤਾ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਾਕ (ਮੁਰੱਕਬੇ ਇਜ਼ਾਫ਼ੀ, ਮੁਰੱਕਬੇ ਤੋਸੀਫ਼ੀ, ਖ਼ਬਰੀ, ਮੁਸਬਤ, ਮਨਫ਼ੀ, ਇਸਤ ਫ਼ਹਾਮੀ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਤੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਵਿਚ ਲਿਪੀਅੰਤਰਨ

ਸਹਾਹਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਕਵਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ-ਉਰਦੂ ਟੀਚਰ, ਅਜ਼ਾਦ ਬੁੱਕ ਡੀਪੂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
2. ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣਾ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਲੇਖਕ ਸਭਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2006.
3. ਹਾਫ਼ਿਜ਼ ਮਹਿਮੂਦ ਸ਼ੀਰਾਨੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਰਦੂ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1962.
4. ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਲਿਪੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1977.
6. <https://sangam.learnpunjabi.org/>

SKILL ENHANCEMENT COURSES

PUNJABI

(SEC-I)

PBS 102 : ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ

Time: 03 Hours

L-T-P

Credit : 3-0-0

Marks : 75

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਦੇ

ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ

- (ੳ) ਟੂਰਿਜ਼ਮ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ
- (ਅ) ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਅੰਤਰ ਸੰਬਧ
- (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਟੂਰਿਜ਼ਮ : ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- (ਸ) ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਟੂਰਿਜ਼ਮ : ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰੋਕਾਰ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ

- (ੳ) ਟੈਂਜੀਬਲ ਵਿਰਾਸਤ
- (ਅ) ਇੰਟੈਂਜੀਬਲ ਵਿਰਾਸਤ
- (ੲ) ਪ੍ਰਕਿਰਤਕ ਵਿਰਾਸਤ
- (ਸ) ਜੀਵੰਤ ਵਿਰਾਸਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਰੂਪ

- (ੳ) ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਟੂਰਿਜ਼ਮ
- (ਅ) ਧਾਰਮਿਕ ਟੂਰਿਜ਼ਮ
- (ੲ) ਇਤਿਹਾਸਕ ਟੂਰਿਜ਼ਮ
- (ਸ) ਵਿੱਦਿਅਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਆਦਿ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਜੀਵਨ

- (ੳ) ਰਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾਚਾਰੀ
- (ਅ) ਰਵਾਇਤੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ
- (ੲ) ਰਵਾਇਤੀ ਮਨੋਰੰਜਨ
- (ਸ) ਰਵਾਇਤੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੰਕ ਫੂਡ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, **ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
2. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, **ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
3. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫਰੈਂਕ, **ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ**, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
4. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫਰੈਂਕ, **ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ**, ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
5. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, **ਲੋਕਧਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ**, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ।
6. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ**, ਪੁਨੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ।
7. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, **ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ**, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
8. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, **ਲੋਕ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
9. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ**, ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
10. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੂਲ ਪਛਾਣ**, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।
11. ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, **ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਫਲਸਫ਼ਾ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
12. ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸੰਦਰਭ ਮੂਲਕ ਅਧਿਐਨ**, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

**SKILL ENHANCEMENT COURSES
PUNJABI**

(SEC-II)

PBS 201 : ਅਨੁਵਾਦ : ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ

Time: 03 Hours

L-T-P

Credit : 3-0-0

Marks : 75

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਕਲਪ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ

ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ : ਪੂਰਨ, ਅੰਸ਼ਿਕ, ਸਮੁੱਚਾ, ਸੀਮਤ, ਮੁਕਤ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ, ਸ਼ਬਦ-ਲਈ-ਸ਼ਬਦ
ਅਨੁਵਾਦ

ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਨੁਵਾਦ : ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੰਚਾਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ
ਅਨੁਵਾਦ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵੇਂਸ਼ ਬਣਤਰ : ਧਾਤੂ (Root), ਮੂਲ (Stem), ਅਗੇਤਰ (Prefix),
ਪਿਛੇਤਰ (Suffix), ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਕਾਲ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਾਕ-ਬਣਤਰ : ਨਾਂਵ ਵਾਕੰਸ਼ : ਬਣਤਰ, ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ
ਕਿਰਿਆ ਵਾਕੰਸ਼ : ਬਣਤਰ, ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ, ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਭਿਆਸ : ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ, ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ
ਅਨੁਵਾਦ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ/ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ
ਵਪਾਰਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ।

ਸਹਾਹਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਵਾਡੀਆ, ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰੰਪਰਾ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਸਪਤਹਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2020.
2. ਕਮਲ ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਲਟੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ-ਕਲਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2013.
3. Sukhdev Singh and Balbir Singh (2012) **Grammar of Modern English Language**, Cambridge University Press, India.
4. J.C. Catford (1995) **A Linguistic Theory of Translation**, Oxford University Press, London.
5. E.A. Nida and C.R. Taber (1975) **The Theory and Practice of Translation**, Brill, London.
6. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ (2006), ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ, ਐਮ.ਫਿਲ. ਖੋਜ ਨਿਬੰਧ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਿਜਨਲ ਕੈਂਪਸ, ਜਲੰਧਰ।

**Skill Enhancement Courses
PUNJABI**

(SEC-II)

PBS 202 : ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ

Time: 03 Hours

L-T-P

Credit : 3-0-0

Marks : 75

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰ : ਕੋਸ਼, ਨਿਪੰਟੂ, ਨਿਰੁਕਤ, ਗਲੋਸਰੀਜ਼, ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਲੈਕਸੀਕਾਨ, ਕੋਸ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਕੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤ - ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਮਲ, ਆਯੋਜਨ, ਸੰਪਾਦਨ, ਸੰਕਲਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ (ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ)

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਸਿਧਾਂਤ, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ, ਅਰਥ ਆਧਾਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਵੰਨਗੀਆਂ : ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ, ਬਹੁਅਰਥਕ, ਸਮੂਹ ਅਰਥਕ, ਸਮਨਾਮ ਸ਼ਬਦ, ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਅਰਥ ਵਿਸਥਾਰ, ਅਰਥ ਸੰਕੋਚ ਅਤੇ ਅਰਥ ਪਲਟਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ - ਕੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ : ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਕੋਸ਼, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋਸ਼, ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਜੈਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ।
3. ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ, ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਸੰਦੀਪ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
4. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ : ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ।

SKILL ENHANCEMENT COURSES

PUNJABI

(SEC-III)

PBS 301 : ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਨ

Time : 03 Hours

L-T-P

Credits : 3-0-0

Marks : 75

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਨ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ, ਉਪਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਾਜਕ ਸਾਰਥਕਤਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਨ : ਫੀਚਰ ਲੇਖਨ, ਯਾਤਰਾ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਨ : ਰੇਡੀਉ ਲਈ ਲੇਖਨ, ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਲੇਖਨ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਨ (ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਰਾਈਟਿੰਗ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਵਿਧਾਗਤ ਲੇਖਨ : ਕਵਿਤਾ ਲੇਖਨ, ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਨ, ਨਿਬੰਧ ਲੇਖਨ, ਬਲਾਗ ਲੇਖਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
2. ਮੇਘਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
3. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), ਮੀਡੀਆ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਹਰਜਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨਸੰਚਾਰ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਪਟਿਆਲਾ।
5. ਹਰਜਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰਸਟ, ਦਿੱਲੀ।
6. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
7. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ।
8. ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
9. ਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ : ਅੰਤਰ ਸੰਵਾਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
10. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
11. Joginder Singh, **Punjabi Journalism: Issues and Concerns**, Punjabi University, Patiala.
12. Navjeet Singh Johal (Ed.), **Media Ethics: Issues and Concerns**, Punjabi University, Patiala.